

Preporuke za rad javnog prevoza u kontekstu COVID-19

Dosadašnje relevantne preporuke ZZJZFBiH

<https://www.zzjzfbih.ba/wp-content/uploads/2020/02/Pitanja-i-odgovori-COVID-19.pdf>

<https://www.zzjzfbih.ba/wp-content/uploads/2020/03/Preporuke-za-sve-poslovne-subjekte.docx>

<https://www.zzjzfbih.ba/wp-content/uploads/2020/04/%C4%8CI%C5%A0%C4%86ENJE-I-DEZINFEKCIJA-POVR%C5%A0INA-I-PREDMETA-U-RADNOM-PROSTORU.docx>

<https://www.zzjzfbih.ba/wp-content/uploads/2020/04/DEZINFEKCIJA-vozila-javnog-prevoza.docx>

U obavljanju javnog prevoza neophodno je primjenjivati mjere sprječavanja širenja COVID-19 kao i u svim drugim aktivnostima. Ove mjere podrazumijevaju sljedeće:

- Uposlenicima pružiti informacije i edukaciju vezano za prevenciju širenja COVID-19 (materijali se mogu pronaći na stranici Zavoda za javno zdravstvo FBiH, www.zzjzfbih.ba)
  - o Higijena ruku, respiratorna higijena, izbjegavati dodirivanje lica
  - o Standardne mjere higijene i zaštite zdravlja
  - o Mjere zaštite karakteristične za COVID -19
  - o Mjere zaštite karakteristične za djelatnost
- Redovno vršiti kontrolu i nadzor nad provedbom ovih mjera i davati povratne informacije uposlenicima
- Insistirati na provođenju pojačanih mjera higijene i sanitacije. Redovno čistiti vozila sa standardnim deterdžentom, a potom dezinficirati
- Insistirati na čestom pranju ruku ili dezinfekciji
- Insistirati da svi uposlenici kao i putnici nose maske
- Uposlenike koji razviju simptome kao što su kašalj, povišena tjelesna temperatura, bol u grlu, uputiti da ne dolaze na posao nego da se obrate svom ljekaru.

Ove se preporuke odnose na mjere prilikom prevoza putnika vozilima javnog prevoza tokom epidemije koronavirusa (COVID-19), radi zaštite vozača i putnika u linijskom i povremenom prevozu putnika. Većina preporuka može se primijeniti i na ostale oblike prevoza putnika.

Na ulazu u vozilo i na svim peronima i stanicama treba postaviti obavijesti o higijenskim mjerama i ograničenjima u vidu broja putnika po vozilu.

Higijena vozača i vozila

Održavajte higijenu kabine vozača i svoju radnu okolinu – vozačkog mjesta i kabine tako da se svakodnevno, preporučeno nekoliko puta dnevno prebrišu površine sa sredstvom za dezinfekciju površina. Posebno prebrišite površine koje se često dodiruju rukama, kao što su kvake na vratima, volan, radna ploča.

U skladu sa dosadašnjim naredbama vozač i svi putnici moraju nositi zaštitnu masku preko usta i nosa. Zaštitnu masku treba redovno mijenjati, a obavezno uvijek kada postane vlažna i mokra. Prije

i nakon skidanja maske, ruke treba oprati topлом водом и sapunom ili ih dezinficirati. Iskorištene jednokratne maske odlažu se u vreće za smeće koje su smještene u kante s poklopcem. Preporučuje se korištenje platnenih maski, koje se trebaju redovno prati.

Operite ruke ili dezinficirajte ruke prije ulaska u vozilo, nakon izlaska iz vozila, nakon postupaka čišćenja vozila ili kad su ruke vidljivo uprljane, te u ostalim preporučenim situacijama (poslije toaleta, prije jela, poslije brisanja nosa i sl.). Dezinfekcijsko sredstvo mora biti na raspolaganju na ulazu u vozilo, a pri ulazu u autobus potrebna je dezinfekcija ruku (vozno osoblje i putnici).

Treba izbjegavati bliski kontakt s putnicima (i njihovom prtljagom) prilikom komunikacije s njima. Održavajte odgovarajući fizički razmak (1-2 metra) u svakodnevnom društvenom kontaktu s putnicima i drugim osobama.

Ako vozači stavlju prtljagu u prtljažni prostor, potrebno je poslije toga dezinficirati ruke.

Potrebno je vršiti standardno čišćenje i dezinfekciju vozila, temeljito najmanje dva puta dnevno, a između vožnji neophodno je izvršiti dezinfekciju dodirnih površina u vozilu i prozračivanje unutrašnjosti prevoznog sredstva. Pri čišćenju unutrašnjosti autobusa posebno pazite na rukohvate na ulaznim i izlaznim vratima, prozorska stakla, kao i na naslone za glavu i za ruke putnika (u autobusima).

Preporučuje se postavljanje fizičke barijere između vozačkog mjesta i putnika (od pleksiglasa ili slično), ako to nije moguće, prvi red sjedala iza vozača ne smije se koristiti za prevoz putnika.

Redovno prozračujte putnički prostor prilikom stajanja na stajalištima. Za vrijeme vožnje koristite prozračivanje unutrašnjosti autobusa ventilacijom. Ako vremenske prilike i temperatura to dozvoljavaju, tokom vožnje otvorite prozore.

Putnici

Informirajte putnike o važnosti održavanja fizičke udaljenosti od najmanje jednog metra jednih od drugih.

Broj i raspored putnika po sjedištima mora biti takav da omogućava propisani razmak (1-2m, odnosno jedno prazno sjedište) između njih. Ograničiti kapacitet na sjedeća mjesta i to tako da sjedi jedna osoba u redu, na način da sjede naizmjenično na sasvim lijevom i sasvim desnom sjedištu. Mesta koja se ne koriste označiti trakom ili znakom upozorenja. Preporučujemo da se ne dozvoli stajanje i držanje za rukohvate tokom vožnje, osim prilikom ulaska i izlaska iz vozila.

Svi putnici moraju imati zaštitne maske, u skladu sa dosadašnjim naredbama.

Preporučuje se pojačano prisustvo revizora u vozilima. U javnom gradskom prevozu posebno, da bi se osiguralo pridržavanje mjera od strane putnika i dozvoljeni broj putnika po vozilu.